2024/1728

18.6.2024 г.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1728 НА КОМИСИЯТА

от 6 декември 2023 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за уточняване на обстоятелствата, при които са изпълнени условията за установяване на групи от свързани клиенти

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ([1]), и по-специално член 4, параграф 4 от него,

като има предвид, че:

(1) След като бъде установено наличието на „група от свързани клиенти“ съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 39 от Регламент (ЕС) № 575/2013, е необходимо да се установят физическите или юридическите лица, които са тясно свързани чрез специфични рискови фактори в такава степен, че е разумно да се разглеждат като носещи общ риск. Когато не е ясно в коя конкретна категория връзки следва да се класифицира взаимосвързаността между различните лица, следва да се прилага общ принцип на предпазливост и да се допусне, че съществува общ риск. Поради това изброените обстоятелства, при които са изпълнени условията за установяване на групи от свързани клиенти, следва да се разглеждат като неизчерпателни списъци. Случаите, в които физически или юридически лица са свързани единствено чрез зависимостта си от общи географски или секторни външни фактори, не следва да се считат за случаи на група от свързани клиенти.

(2) За да се изяснят обстоятелствата, при които условието за наличие на отношение на контрол е изпълнено с оглед установяването на общ риск в случаите, в които две или повече юридически лица са включени в един и същ консолидиран финансов отчет, условието за наличие на контрол следва да се счита за изпълнено дори при липсата на експозиции към контролиращото физическо или юридическо лице, тъй като ефектът на доминото от финансовите затруднения в рамките на дадена група може да възникне и без наличието на експозиция на институцията към контролиращото лице.

(3) Тъй като отношението на контрол не се ограничава до лицата, принадлежащи към една и съща консолидирана група, е необходимо да се определят обстоятелствата, при които две или повече физически или юридически лица носят общ риск поради отношение на контрол дори когато не се изготвят консолидирани финансови отчети, било поради участието на физически лица, било поради факта, че юридическите лица са установени в трета държава или приложимият за тях правен режим не изисква финансова консолидация. По-специално, когато физическото или юридическото лице притежава мнозинството от правата на глас или е в състояние да назначава или отстранява мнозинството от членовете на ръководния орган, или упражнява доминиращо влияние върху друго лице, условията за наличието на отношения на контрол следва да се считат за изпълнени.

(4) Освен това е необходимо да се уточнят допълнителните обстоятелства, при които две или повече физически или юридически лица могат да се считат за носещи общ риск, тъй като едно от тях пряко или косвено упражнява контрол върху другото или другите лица. По-специално, когато физическото или юридическото лице има правото или е в състояние да взема решения относно стратегията или важните сделки на друго лице или има правото или е в състояние да координира управлението на едно или повече юридически лица, следва да се счита, че тези обстоятелства имат доминиращо влияние и следователно отговарят на условията за наличие на общ риск поради отношения на контрол.

(5) Необходимо е да се уточнят обстоятелствата, които най-малкото следва да се вземат предвид при оценката на икономическата зависимост за целите на установяването на общия риск. За да е налице икономическа зависимост, е необходимо отношенията между физическите или юридическите лица да могат потенциално да доведат до затруднения с финансирането или погасяването на задължения и да не могат да бъдат променени своевременно, без това да породи прекомерни допълнителни разходи, т.е. разходи или намалени приходи, вследствие на което да се стигне до затруднения при погасяването на задължения.

([1]) ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1.

(6) Освен това е необходимо да се определят обстоятелствата, при които условията за наличието на отношение на контрол и на икономическа зависимост са изпълнени едновременно. За тази цел, когато две или повече физически или юридически лица носят общ риск поради отношение на контрол и едно или повече от тях са тясно свързани и взаимозависими с друго физическо или юридическо лице или лица до такава степен, че са икономически зависими, всички тези лица следва да се считат за носещи общ риск. Когато оценяват наличието едновременно на контрол и на икономическа зависимост, институциите следва да разглеждат всеки случай поотделно, като вземат предвид евентуалните връзки в зависимост от конкретните обстоятелства. Когато лица, принадлежащи към различни групи, в които са налице отношения на контрол, също са взаимносвързани чрез икономическа зависимост, всички тези лица следва да бъдат включени в една обща група от свързани клиенти. Тази група следва да обхваща групата с отношения на контрол, всяко икономически зависимо лице или лица и всяко лице или лица, контролирани от икономически зависимото лице или лица.

(7) За да се вземе предвид възможността при изключителни обстоятелства да не е налице общ риск, институцията следва да бъде в състояние да представи достатъчно доказателства за това, че две или повече физически или юридически лица не носят общ риск, въпреки че за тези лица са изпълнени условията да бъдат считани за свързани клиенти. В тези случаи институциите могат да не определят тези лица като група от свързани клиенти.

(8) Настоящият регламент е изготвен въз основа на проекта на регулаторни технически стандарти, представен на Комисията от Европейския банков орган.

(9) Европейският банков орган проведе открити обществени консултации по проекта на регулаторни технически стандарти, въз основа на който е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните разходи и ползи и поиска становището на създадената с член 37 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) Група на участниците от банковия сектор,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Отношения на контрол

1. Две или повече физически или юридически лица се считат за носещи общ риск поради факта, че едно от тях, пряко или косвено, упражнява контрол върху другото или другите лица, когато едно от тези лица е задължено да изготвя консолидирани финансови отчети, които включват другото или другите лица в съответствие с член 22, параграфи 1 и 2 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([3]) или с Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 10, както са приложени в националното законодателство на съответната държава членка.

2. Параграф 1 се прилага и за юридическите лица, които не са включени в консолидираните финансови отчети поради изключения или дерогации, предвидени в Директива 2013/34/ЕС или МСФО 10, както са приложени в националното законодателство на съответната държава членка.

3. Когато параграф 1 не се прилага, две или повече физически или юридически лица се считат за носещи общ риск поради факта, че едно от тях, пряко или косвено, упражнява контрол върху другото или другите лица, при следните обстоятелства:

а) физическото или юридическото лице притежава мнозинството от правата на глас в друго лице или лица;

б) физическото или юридическото лице има правото или е в състояние да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, ръководния или надзорния орган на друго лице или лица;

([2]) Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

([3]) Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

в) физическото или юридическото лице е в състояние да упражнява доминиращо влияние върху друго лице или лица по силата на закон или договор, или на разпоредби в учредителен акт или устав.

4. Когато параграфи 1, 2 или 3 не се прилагат, две или повече физически или юридически лица може да се считат за носещи общ риск поради факта, че едно от тях пряко или косвено упражнява контрол върху другото или другите лица, при някое от следните неизчерпателно изброени обстоятелства:

а) физическото или юридическото лице има правото или е в състояние да взема решения относно стратегията или да ръководи дейностите на друго лице или лица;

б) физическото или юридическото лице има правото или е в състояние да взема решения относно важни сделки на друго лице или лица, включително прехвърлянето на печалби или загуби;

в) физическото или юридическото лице има правото или е в състояние да координира управлението на едно или повече юридически лица.

5. Чрез дерогация от параграфи 1, 2 и 3, когато в изключителни случаи институцията е в състояние да докаже, че не съществува общ риск, въпреки че обстоятелствата по посочените параграфи са налице по отношение на две или повече физически или юридически лица, институцията може да не определи тези лица като група от свързани клиенти.

Член 2

Икономическа зависимост

1. Две или повече физически или юридически лица носят общ риск поради тяхната взаимосвързаност, в резултат на която когато едно от тях изпитва финансови проблеми, по-специално затруднения с финансирането или погасяването на задължения, другото или другите лица също е вероятно да срещнат финансови проблеми, при някое от следните неизчерпателно изброени обстоятелства:

а) когато неплатежоспособността или неизпълнението на задълженията на дадено физическо или юридическо лице има вероятност да доведе до неплатежоспособност или неизпълнение на задълженията на друго физическо или юридическо лице или лица;

б) когато дадено физическо или юридическо лице е гарантирало изцяло или частично експозицията на друго физическо или юридическо лице и експозицията е толкова значима за гаранта, че е вероятно той да срещне финансови проблеми, ако към него бъде предявен иск за изпълнение на гаранцията;

в) когато значителна част от брутните приходи или брутните разходи на дадено физическо или юридическо лице произтичат от сделки с друго физическо или юридическо лице, които не могат да бъдат заменени своевременно, без това да доведе до прекомерни допълнителни разходи;

г) когато значителна част от произведените стоки или от услугите, предлагани от физическо или юридическо лице, се продават или предоставят на друго физическо или юридическо лице и тези отношения не могат да бъдат заменени своевременно, без това да доведе до прекомерни допълнителни разходи;

д) когато значителна част от вземанията или задълженията на дадено физическо или юридическо лице е към друго физическо или юридическо лице;

е) когато очакваният източник на средства за погасяването на заемите на две или повече физически или юридически лица е един и същ и никое от тези лица не разполага с друг независим източник на доходи, чрез който кредитът може да бъде обслужван и погасен изцяло, а очакваният източник на средства не може да бъде заменен своевременно, без това да доведе до прекомерни допълнителни разходи;

ж) когато се очаква финансовите проблеми на едно физическо или юридическо лице да доведат до затруднения за друго физическо или юридическо лице при пълното и навременно погасяване на неговите задължения, тъй като в правно или договорно отношение лицата са солидарно отговорни към институцията;

з) когато две или повече физически или юридически лица разчитат на един и същ източник за по-голямата част от своето финансиране и в случай на несъстоятелност или неизпълнение на задълженията от страна на този източник на финансиране той не може да бъде заменен своевременно, без това да доведе до прекомерни допълнителни разходи;

и) когато две или повече юридически лица са под единно управление, както е посочено в член 22, параграф 7, буква а) от Директива 2013/34/ЕС;

й) когато управителният орган на две или повече юридически лица се състои в по-голямата си част от едни и същи лица, както е посочено в член 22, параграф 7, буква б) от Директива 2013/34/ЕС;

к) когато мнозинството от правата на глас в две или повече юридически лица се притежава от едно и също физическо или юридическо лице.

2. Чрез дерогация от параграф 1, когато в изключителни случаи институцията е в състояние да докаже, че не съществува общ риск, въпреки че едно или повече обстоятелства по посочения параграф са налице по отношение на две или повече физически или юридически лица, институцията може да не определи тези лица като група от свързани клиенти.

Член 3

Отношения, комбиниращи контрол и икономическа зависимост

1. Три или повече физически или юридически лица носят общ риск, когато две или повече от тези лица носят общ риск поради отношения на контрол в съответствие с член 1 (група с отношения на контрол) и едно или повече физически или юридически лица са свързани с едно или повече от лицата, принадлежащи към групата с отношения на контрол, посредством икономическа зависимост в съответствие с член 2.

2. Когато лицето, което е свързано чрез икономическа зависимост, както е посочено в параграф 1, е част от друга група свързани клиенти, всички лица, които са контролирани от това икономически зависимо лице или които от своя страна са лица, икономически зависими от това лице, също носят общ риск заедно с лицата, принадлежащи към групата с отношения на контрол, посочени в параграф 1.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, когато в изключителни случаи институцията е в състояние да докаже, че не съществува общ риск, въпреки че обстоятелствата по посочените параграфи са налице по отношение на три или повече физически или юридически лица, институцията може да не определи тези лица като група от свързани клиенти.

Член 4

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 6 декември 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN